

РГ за ОП за околна среда за 2014 -2020 г.

1-во заседание: 05/09/2012 г.

Интегриране на политиките по околна среда и изменение на климата в 5-те фонда към ОСР и програмиране за 2014-2020 г.

Виолета Попова – МОСВ, ППРБЕС

СЪДЪРЖАНИЕ:

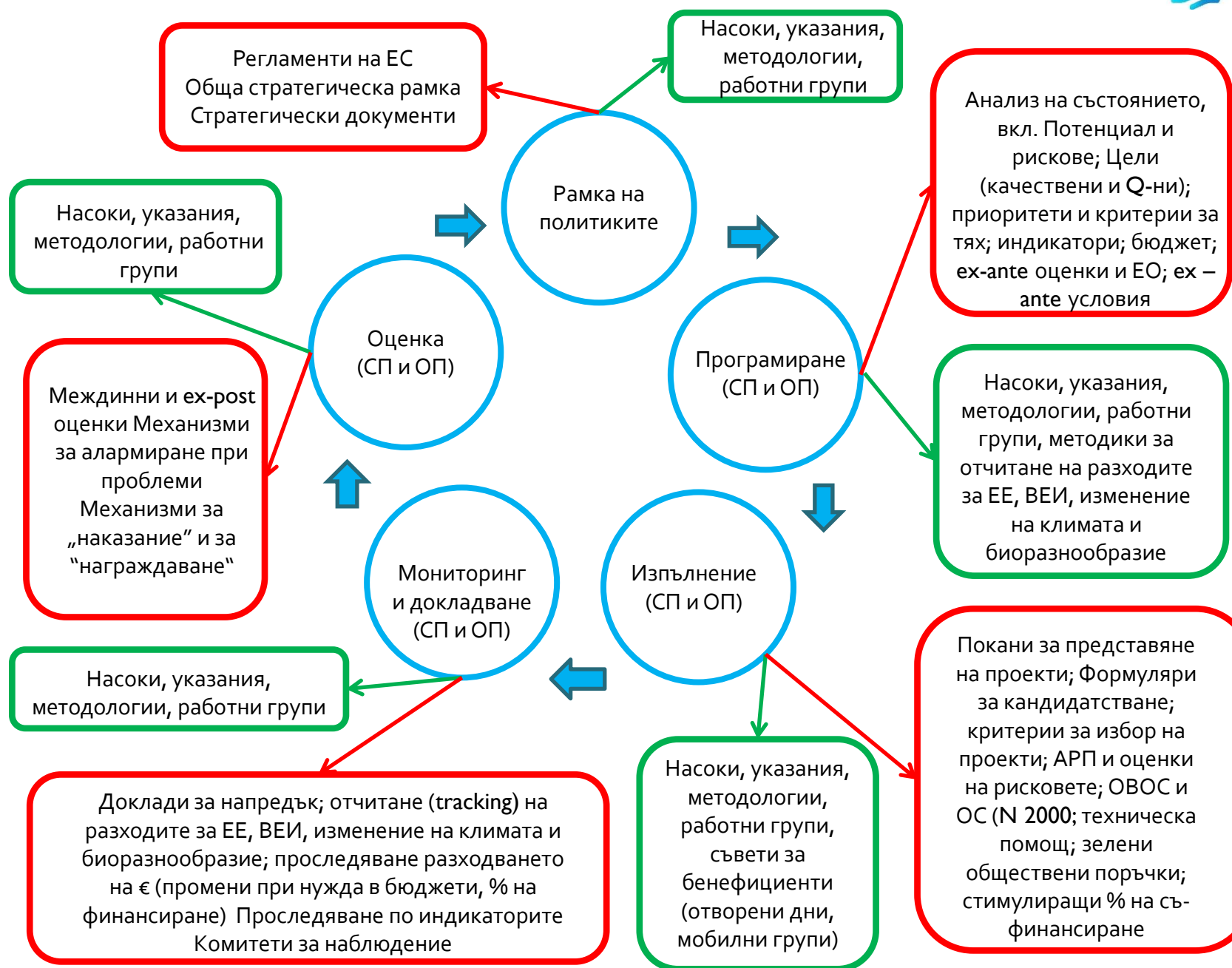
- Интегриране на ПОС и ПИК в 5-те фонда към ОСР:
 - Изисквания на регламентите за 2014 – 2020 г.
 - Подход - предложение на МОСВ.
 - Документи – основа за предложения подход (стратегия Европа 2020, НПРф, секторни стратегически документи (ЕС и национални), законодателни изисквания и поети ангажименти)
 - Предприети и предстоящи стъпки
- Програмиране на бъдещата ОП – изисквания на:
 - Регламентите за 2014 – 2020 – общ, за ЕФРР и за КФ.
 - Общата стратегическа рамка.

ИНТЕГРИРАНЕ НА ПОС И ПИК - ИЗИСКВАНИЯ

- Чл. 6 от Общ регламент:
 - **Операциите**, които ще се финансират от фондовете към ОСР, **да съответстват на приложимото законодателство** (на ЕС и национално)
- Чл. 8 от Общ регламент:
 - **целите на фондовете** към ОСР трябва да се придържат към рамката за **устойчиво развитие** и към целта на ЕС за **защита и подобряване на ОС** (съгл. чл. 11 от ДФЕС), като се отчита **принципа „замърсителят плаща“**.
 - **ДЧ и ЕК да гарантират, че изискванията за опазване на ОС, ресурсната ефективност, адаптирането към и справянето с изменението на климата, устойчивостта към природни бедствия, превенцията и управлението на риска, се насърчават при подготовката и изпълнението на СП и ОП.**
 - **ДЧ ще предоставят информация за размера на подкрепата от фондовете** за постигане на целите, свързани с изменението на климата (по методология базирана на категории интервенции или мерки).
- Чл. 16 (тематична концентрация), чл. 14 и 24 (средства за целите по изменение на климата в СП и ОП), чл. 84 (целево финансиране – earmarking).

ХОРИЗОНТАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ - ИНСТРУМЕНТАРИУМ

- Във всички ОП - осигуряване на достатъчно по размер и подходящо по вид **финансиране за изпълнение на ключови аспекти** от ПОС и ПИК, като например:
 - за изпълнение на законодателни изисквания (поети законодателни ангажименти) за опазване на околната среда в секторите води, отпадъци, въздух, биоразнообразие, шум;
 - За ефективност на ресурсите;
 - За адаптирането към и справянето с изменението на климата;
 - За постигане на устойчивостта към природни бедствия;
 - За превенцията и управлението на риска;
 - За административен и институционален капацитет;
- Осигуряване на координация и допълняемост между дейностите (операциите) в различните ОП, така, че да са ориентирани към постигане на една и съща ТЦ и/или един и същи инвестиционен приоритет
- Архитектура на дейностите (операциите) в ОП, осигуряваща:
 - ‘win-win’ решения (икономически, социални, екологични аспекти) за постигане на устойчиво развитие и устойчив растеж и
 - недопускане на противоречиви за околната среда практики (напр. ВЕИ в чувствителни от гл.т. на екосистемите територии).

СТРАТЕГИЯ ЕВРОПА 2020

- Чл. 16 Общ регламент (тематична концентрация): фондовете да се концентрират за дейности, имащи най – голяма добавена стойност за изпълнение на интелигентен, приобщаващ и **устойчив растеж – основния приоритет на стратегия Европа 2020**
- **Стратегия Европа 2020** - 5 стратегически цели за реализация до 2020 г. и 7 водещи инициативи

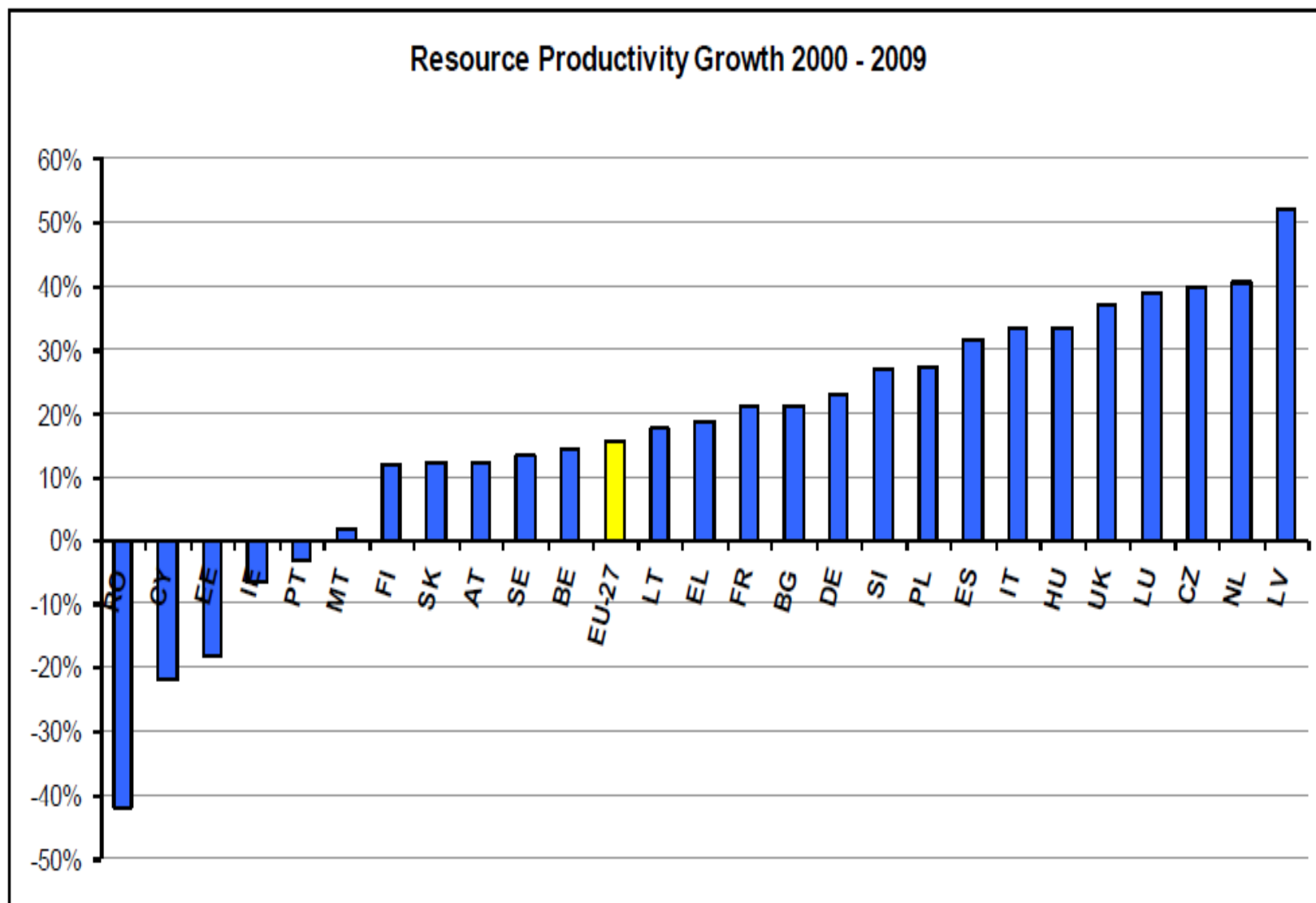
Устойчив растеж означава (съгласно стратегия Европа 2020) :

- изграждане на **по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по ефикасен и устойчив начин;**
- **опазване на околната среда, намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие;**
- възползване от водещата позиция на Европа в разработването на **нови екологични технологии и производствени методи;**
- въвеждане на ефикасни интелигентни електроразпределителни мрежи;
- използване на мрежи в европейски мащаб за предоставяне на допълнително конкурентно предимство на нашите предприятия (и особено на малките производители);
- подобряване на условията за бизнес, особено за малките и средни предприятия;
- помагане на потребителите да правят добре осведомен избор.

ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕСУРСИТЕ (1)

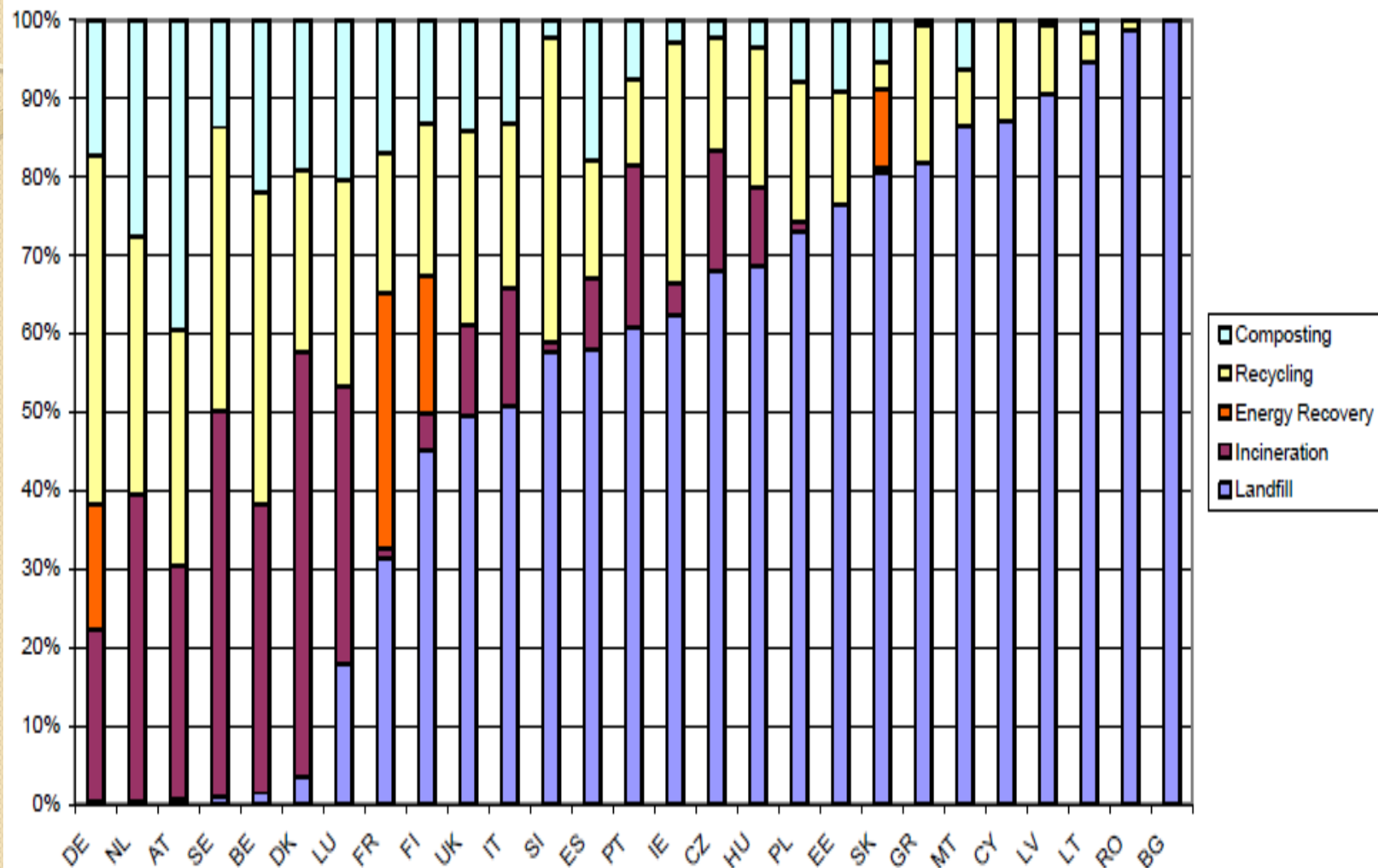
Продуктивността на ресурсите - основен индикатор за стратегия Европа - 2020

ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕСУРСИТЕ (2)

Управление на битовите отпадъци – тематичен индикатор за стратегия
Европа 2020

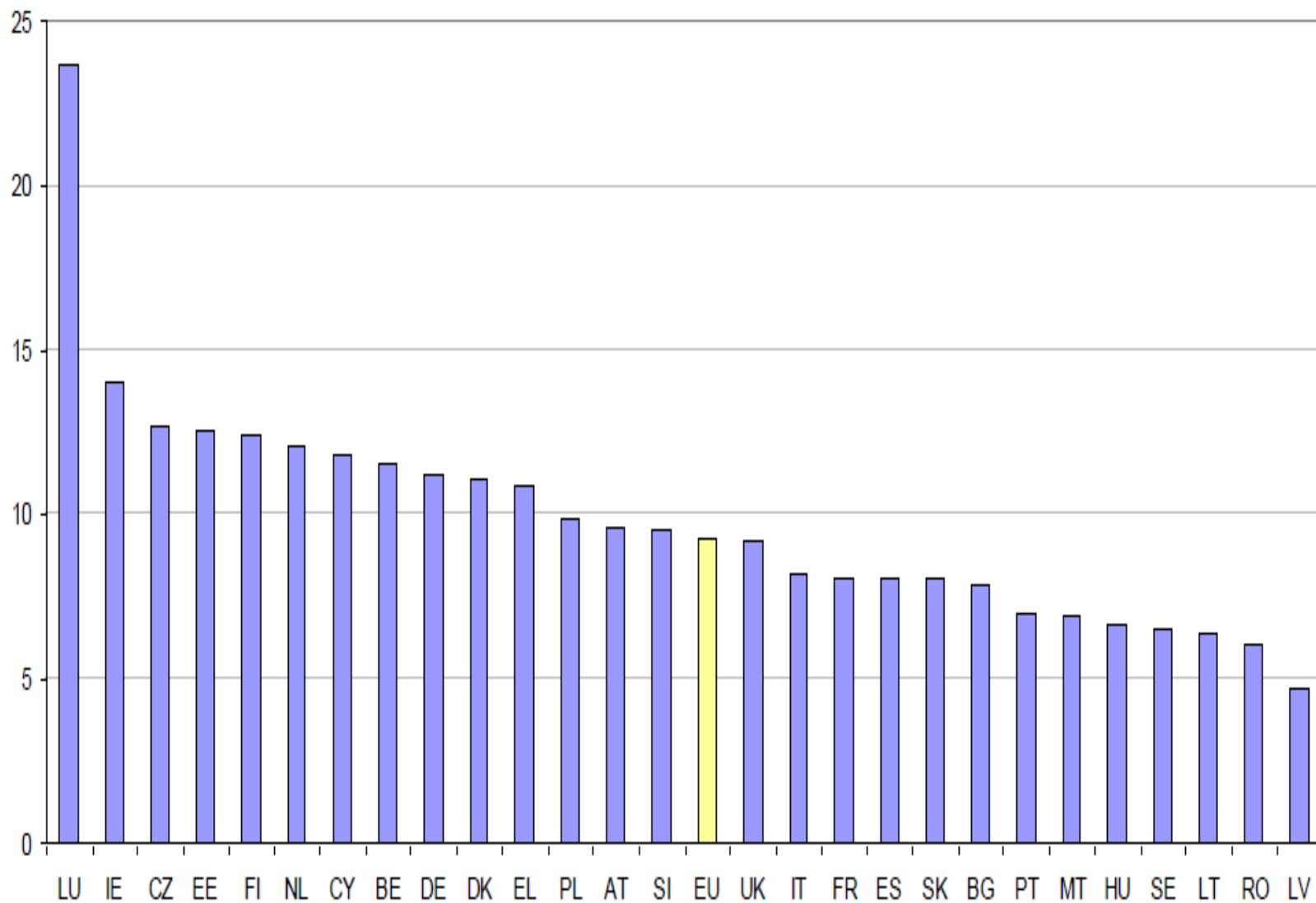

! - данните са за 2010 г.

ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

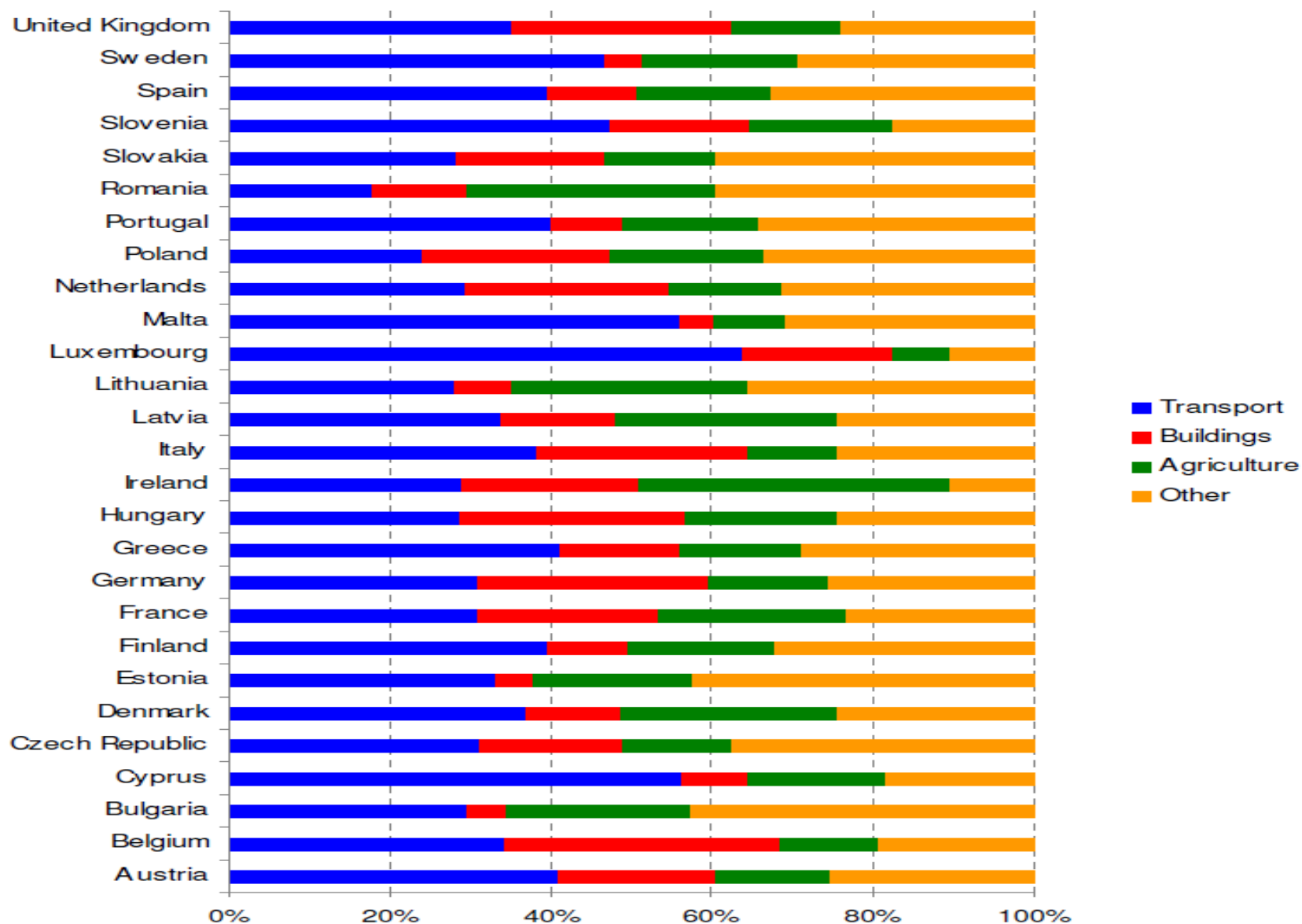
GHG emissions (tonnes CO₂ equivalent per capita), 2009

ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА – CO2 емисии (2)

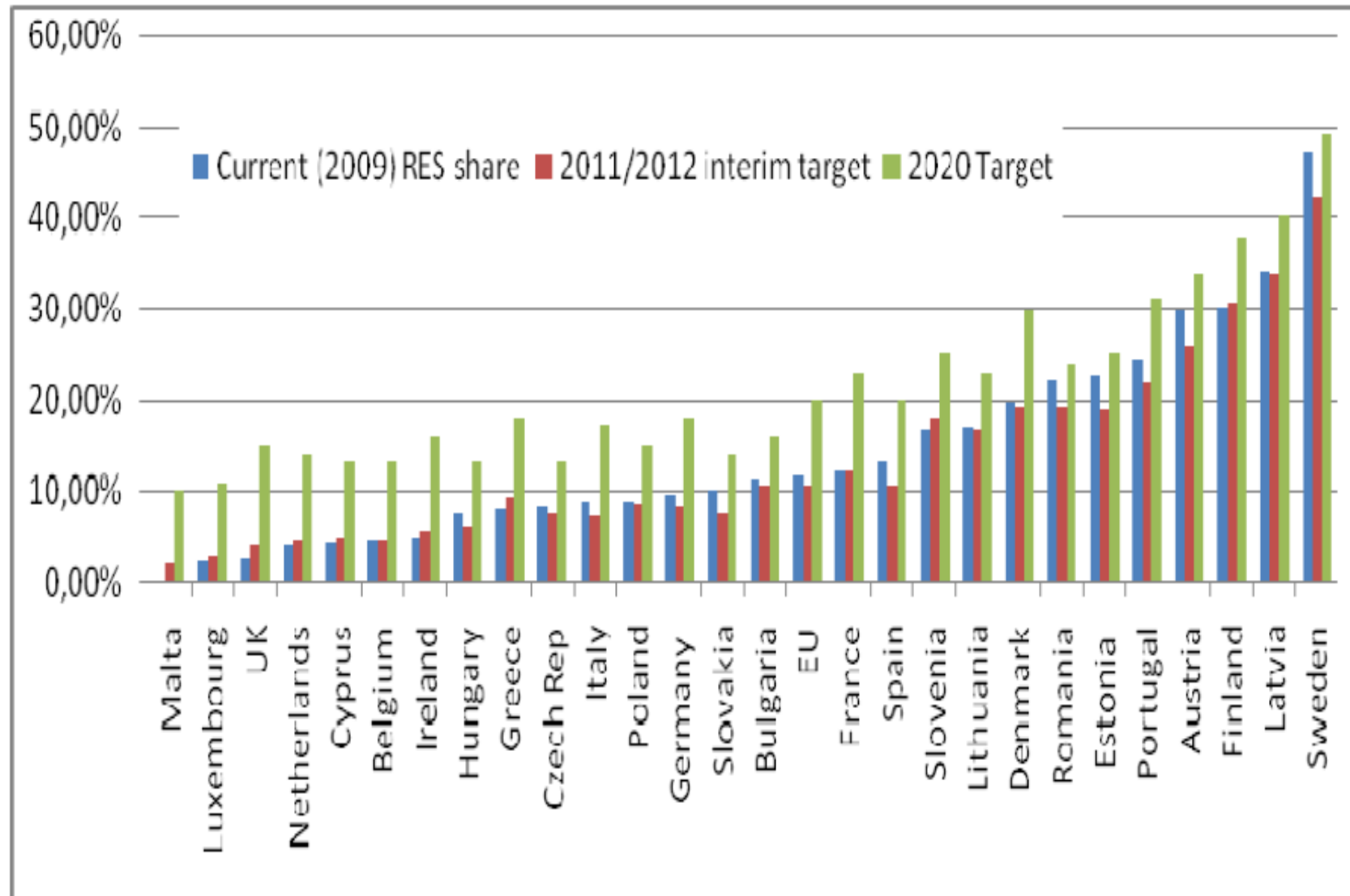
Share of the non-ETS emissions in 2009

ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

Share of renewables in gross final energy consumption

Source Eurostat data and Directive 2009/28/EC for targets

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ

- НПРф: съдържа елементите за мониторинг на напредъка на ДЧ по постигането на националните цели за интелигентен, приобщаващ и устойчив.

Цел на стратегия Европа 2020	България	
	Настояща ситуация	Цел на НПРф за 2020
3% от БВП на ЕС за инвестиции в НИРД	0.6% (2010)	Увеличение до 1.5%
20% намаляване на емисиите на парникови газове спрямо нивата от 1990 г.	54% (2010) 1990=100	Увеличение с 20% max за сектори извън ЕСТЕ (2005=100)
20% дял на ВЕИ в крайното потребление на енергия (вкл. 10% ВЕИ в крайното потребление в транспорта)	13.8% (2010)	Увеличение до 16% (вкл. до 10% за транспорт)
20% повишаване на енергийната ефективност	17.4 Мтне (2010)	25% (намаляние с над 3.2 Мтне)
75% заетост сред населението на възраст 20-64 г.	63.9% (2011)	Увеличение до 76%
Под 10% дял на преждевременно напусналите образователната система	12.8% (2011)	Намаляние до 11%
Поне 40% дял на 30-34 годишните със завършено висше образование	27.3% (2011)	Увеличение до 36%
Намаляване на броя на живеещите в риск от бедност или изключване с 20 милиона	41.6% от населението	Намаляние с 260,000 (с 16% спрямо 2008)

- Секторни стратегически документи - ниво ЕС
 - Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие към 2020 г.
 - Пътна карта за ефективно използване на ресурсите
 - План за действие за екоиновации
 - Blueprint - всеобхватен план за опазване водите на Европа
 - Проект на регламент за LIFE 2014 – 2020 (2012 г.)
- Секторни стратегически документи – национални
- Законодателни актове и поети ангажменти.
- Координация с:
 - LIFE 2014 – 2020
 - Horizon 2020
 - COSME 2014 -2020

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА НАСОКИТЕ

- Мерки за интеграция на ПОС и ПИК, разделени по основни етапи от процеса на програмиране на ОП:
 - За етап „анализ на състоянието“
 - За етап „стратегия и цели“
 - За етап „приоритети и дейности (мерки)“
 - За етап „финансови средства“
 - За етап „екологична оценка“
 - За етап „предварителна оценка“
- Предложение за групи мерки, които да се включат в различните ОП(пример):

Мерки - описание	Тематична цел (чл. 9 от Общ регламент)	Разпределение на мерките в бъдещите ОП	Бюджет за мерките в бъдещите ОП
1. Изграждане на ВиК инфраструктура – ПСОВ, ПСПВ, ВиК мрежа, довеждащи водопроводи, помпени станции в агломерации с <u>над</u> 2,000 е.ж.	No. 6	ПРСР – за агломерации, които попадат в селски райони и в които е приключило изграждането на канализацията. Помощта е за водоснабдителния компонент от общата мрежа – ПСПВ, водопроводи (вкл. довеждащи), изравнители, помпени станции, енерго-ефективни помпи. ОПОС - покрива всичко останало в агломерации с над 2,000 е.ж. Водоснабдителните мрежи и съоръжения (вкл. ПСПВ и довеждащи водопроводи) ще се финансират единствено при (до)проектиране и (до)изграждане на пълен воден цикъл.	ПРСР – 500 млн. евро от ЕЗФРСР (предложение от МОСВ). ОПОС – 2.4 млрд. евро от КФ и/или ЕФРР (предложение от МОСВ).
4. Превенция/защита от наводнения: - изпълнение на мерките от ПУРН на басейнов принцип (напр. отводнителни системи, защитни съоръжения по реките, корекции на реки). - Информационни системи и институционални мерки за осигуряване на превенция на риска от наводнения.	No. 5 § No. 11	ОПРР – изпълнение на мерките от ПУРН в рамките на териториите (населените места), които ще са допустими за финансиране по ОПРР. ПРСР – изпълнение на мерките от ПУРН в рамките на териториите (населените места), които ще са допустими за финансиране по ПРСР, както и в територии извън границите на населените места. ОПОС - Информационни системи и институционални мерки за осигуряване на превенция на риска от наводнения.	ОПРР – 100 млн. евро от ЕФРР (предложение от МОСВ). ПРСР - 200 милиона евро от ЕЗФРСР (предложение от МОСВ). ОПОС - 10 милиона евро от КФ и/или ЕФРР (предложение от МОСВ).

ПРЕДПРИЕТИ И ПРЕДСТОЯЩИ СЪПКИ

- **Предприети съпки:**
 - Април 2012: РГ в МОСВ: анализ на изискванията и необходимите последващи действия;
 - Април – май 2012: проект на „Насоки за интеграция на ПОС и ПИК във фондовете за КП, ОСП и ОНР за 2014–2020 г. - **фаза „Програмиране на фондовете към ОНР“**;
 - Юли 2012: Първи консултации с ключови ведомства;
- **Предстоящи съпки:**
 - Оперативни двустранни срещи с компетентни ведомства;
 - Финализиране на проект на „Насоки за интеграция на ПОС и ПИК във фондовете за КП, ОСП и ОНР за 2014–2020 г. - фаза „Програмиране на фондовете към ОНР“;
 - Разглеждане и приемане на Насоките от СКУСЕС и МС;
 - Подготовка на проект на „Насоки за интеграция на ПОС и ПИК във фондовете за КП, ОСП и ОНР за 2014–2020 г. - **фаза „Изпълнение на ОП и СП“**;

ПРОГРАМИРАНЕ: ТЕМАТИЧНИ ЦЕЛИ

	Тематични цели – чл. 9 от проекта за Общ регламент за 5-те фонда	Фондове (съгл. ОСР)
1	засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите	ЕФРР, ЕЗФРСР
2	подобряване на достъпа до ИКТ и на тяхното използване и качество	ЕФРР, ЕЗФРСР
3	повишаване на конкурентоспособността на МСП, на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР) и на сектор на рибарството и аквакултурите (за ЕФМДР)	ЕФРР, ЕЗФРСР, ЕФМДР
4	подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори;	ЕФРР, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР
5	насърчаване на адаптацията към изменението на климата и превенцията и управлението на риска	ЕФРР, КФ, ЕЗФРСР
6	опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност	ЕФРР, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР
7	насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури	ЕФРР, КФ,
8	насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила	ЕСФ, ЕФРР, ЕЗФРСР, ЕФМДР
9	насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността	ЕСФ, ЕФРР, ЕЗФРСР
10	инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот	ЕСФ, ЕФРР, ЕЗФРСР
11	повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация	ЕСФ, ЕФРР, (КФ???)

- Регламент за ЕФРР:

- Средствата по ЕФРР могат да се използват за постигане на всички 11 ТЦ.
- Поне 50% от националните средства по ЕФРР - за изпълнение на една или повече от ТЦ 1, 2(!?), 3 и 4.
- Поне 10% от националните средства по ЕФРР **или поне 12% от националните средства по ЕФРР и КФ (!?)** - за изпълнение на ТЦ 4.
- Поне 5% от националните средства по ЕФРР – за интегрирани дейности за устойчиво градско развитие, делегирани на градове за управление чрез ИТИ.
- ЕФРР няма да финансира: инвестиции за постигане намаление на парникови газове от дейности, попадащи в обхвата на анекс 1 от директива 2003/87/ЕС

- Регламент за КФ:

- Средствата по КФ могат да се използват за постигане на ТЦ 4, 5, 6, 7 и [11](#).
- Няма допълнителни изисквания за тематична концентрация (няма изискване 50% от средствата да са за сектор „околна среда“). Фондът ще финансира инвестиции в околна среда, вкл. области, свързани с устойчиво развитие и енергетика, които носят екологични ползи, както и транс – европейски мрежи в областта на транспортната инфраструктура.
- ЕФРР няма да финансира: инвестиции за постигане намаление на парникови газове от дейности, попадащи в обхвата на анекс 1 от директива 2003/87/ЕС.

ПРОГРАМИРАНЕ: ИНВЕСТ. ПРИОРИТЕТИ ЕФРР

- 39 инвестиционни приоритета за ЕФРР
- Определени са поотделно за всяка от 11-те ТЦ – в чл. 5. **Пример:**

	ТЦ 6 – чл. 9 Общ регламент	Инвестиционни приоритети
6	Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност	• Финансиране на значителните нужди от инвестиции в сектор „води и сектор „отпадъци“ за изпълнение на законодателни изисквания на ЕС (!?). • Опазване, насърчаване и развитие на културното и природно (!?) наследство. • Опазване и възстановяване (!?) на биоразнообразието, защита и възстановяване (!?) на почвите и насърчаване на екосистемните услуги, вкл. Натура 2000 и зелена инфраструктура. • Дейности за подобряване на градската среда, възстановяване на изоставени промишлени зони (brownfield sites) и намаляване на замърсяването на въздуха. • Насърчаване на иновативни технологии за подобряване опазването на ОС и ресурсна ефективност в секторите отпадъци, води, защита на почвите или за намаляване замърсяването на въздуха (!?). • Подкрепа за индустриален преход към ресурсно – ефективна икономика и насърчаване на зелен растеж (!?).

ПРОГРАМИРАНЕ: ИНВЕСТ. ПРИОРИТЕТИ КФ

- 15 инвестиционни приоритета за КФ
- Определени са поотделно за всяка една от ТЦ 4, 5, 6, 7 и [11](#). **Пример:**

	ТЦ 5 – чл. 9 Общ регламент	Инвестиционни приоритети
5	Насърчаване на адаптацията към изменението на климата и превенцията и управлението на риска	• Подкрепа за инвестиции за адаптиране към изменението на климата • Инвестиции, адресиращи специфични рискове, осигуряващи устойчивостта към природни бедствия и разработване на управленски системи за природни бедствия.
6	Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност	• Финансиране на значителните нужди от инвестиции в сектор „води и сектор „отпадъци“ за изпълнение на законодателни изисквания на ЕС. • Опазване и възстановяване на биоразнообразието, вкл. чрез зелена инфраструктура. • Подобряване на градската среда, възстановяване на изоставени промишлени зони (brownfield sites) и намаляване на замърсяването на въздуха.

ПРОГРАМИРАНЕ: ОБЩА СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

- Статус на ОСР:
 - работен документ ➡ анекс към Общ регламент (!?), нов регламент (?)
- Чл. 10 от Общ регламент:
 - ОСР ще осигури стратегическата ориентация за приноса на 5-те фонда за постигането на (!?) целите на стратегия „Европа 2020“, вземайки предвид ключовите териториални предизвикателства за различните видове територии (!?) и ключовите дейности за 5-те фонда (?).
- Чл. 11 от Общ регламент: съдържание на ОСР
 - ключовите дейности за всяка тематична цел (?)
 - ключовите териториални предизвикателства (градски, селски, крайбрежни, морски територии) и как 5-те фонда ще ги превърнат в национални, регионални, местни интервенции, за да бъдат адресирани интегрирано.
 - хориз. принципи и цели на политиките за реализация на фондовете.
 - приоритетни области за сътрудничество (за всеки фонд).
 - механизми за координация между 5-те фонда и с други политики и инструменти на ЕС.
 - механизми за съгласуваност и последователност със специфичните препоръки на Съвета за НПРф.

ПРОГРАМИРАНЕ: СЪДЪРЖАНИЕ НА СП

- Чл. 14
 - **Анализ** на различията, нуждите за развитие и потенциала за растеж с препратка към тематичните цели и териториалните предизвикателства, като се отчитат НПРФ (?) **ключовите дейности в ОСР, специфичните препоръки на Съвета на ЕС към НПРФ.**
 - Обобщение на предварителните оценки на ОП **или ключови заключения от предварителната оценка на СП, където е извършена по инициатива на ДЧ (!?).**
 - **Избраните (!?) ТЦ (от ДЧ) и за всяка избрана ТЦ (!?)** - обобщение на очакваните резултати от всеки от 5-те фонда.
 - Индикативно разпределение на средствата по цели и по фондове ; **общ индикативен размер на средствата за целите за изменение на климата.**
 - Мерките за прилагане на хоризонталните принципи и целите на политиките за реализация на фондовете.
 - Списък на ОП.
 - Мерки за гарантиране ефективното управление на фондовете.
 - Описание на интегрирания подход към териториалното развитие
 - Обобщение на мерките за включване на партньорите.

ПРОГРАМИРАНЕ: СЪДЪРЖАНИЕ НА ОП (1)

- Чл. 24 и 87

1. **Стратегия** за приноса на ОП към стратегия „Европа 2020“, която е в съответствие с ОСР и СП.
2. Описание на избраните приоритетни оси на ОП:
 - Заглавие на приоритетната ос
 - Тематична цел/**и (!?)**, към която се отнася
 - Инвестиционните приоритети, които ще се реализират с тази приоритетна ос
 - Финансови средства за реализация на приоритетната ос – фондове на ЕС и национално съ-финансиране и финансов план
 - Обосновка на избраните тематична цел/**и (!?)**, инвестиционни приоритети и алокираните финансови средства
 - Специфичните цели на приоритетната ос (отделна цел за всеки покрит инвестиционен приоритет)
 - Операции за финансиране по приоритетната ос – описание на видовете дейности, вкл. примери (поотделно за всеки инвестиционен приоритет) и очаквания принос за постигане на специфичните цели на приоритетната ос; общи принципи за избор на операциите, основни целеви групи, видове бенефициенти, планирани финансови инструменти и описание на „големите“ проекти, специфични територии, които се обхващат.

ПРОГРАМИРАНЕ: СЪДЪРЖАНИЕ НА ОП (2)

- Индикатори:
 - 1. за резултат (result Indicators) – за избраната приоритетна ос – изготвят се за всяка от специфичните цели с базова стойност и целева стойност, където е възможно.
 - 2. за краен резултат (output indicators) - (!?)
 - 3. финансови (financial indicators)– за алокираните средства
- 3. Финансов план
- 4. Списък на „големите“ проекти
- 5. Структури, звена, мерки за включване на партньорите и за гарантиране на ефективно, ефикасно и координирано изпълнение на фондовете.
- 6. Механизми за координация с останалите фондове – към ОСР, други фондове и инструменти (на ЕС и **национални**), средства от ЕИБ.
- 7. Описание на дейностите за изпълнение на неизпълнени предварителни условия
- 8. Дейности за намаляване на административния товар за бенефициентите
- 9. **Описание на дейностите за изпълнение на чл. 7 и 8 от общия регламент**

Благодаря за вниманието!

Виолета Попова
експертен представител на МОСВ в ППРБЕС
Ел.поща: violeta.popova@bg-permrep.eu
Телефон: +32/47 124 62 82

